

ASIA

Luonnonsuojelualueen rauhoitusmääräyksistä poikkeaminen ja hoitosuunnitelman hyväksyminen

HAKIJA

VIREILLETULO

Maanomistaja hakee lupaa luonnonsuojelualueen rauhoitusmääräyksistä poikkeamiseen luonnonhoitosuunnitelman toimenpiteiden toteuttamiseksi Viehkanpään luonnonsuojelualueella (YSA202809), kiinteistöllä Radanvarsi (848-410-29-65). Alueelle on laadittu hoitosuunnitelma Suomen metsäkeskuksen Lehtokeskusalueiden luontohelmet -hankkeen toimesta ja se on toimitettu Pohjois-Karjalan ELY-keskukseen hyväksyttäväksi 4.3.2024 yhdessä poikkeuslupahakemuksen kanssa. Maanomistaja on perehtynyt hoitosuunnitelmaan ja allekirjoituksellaan hyväksynyt sen.

HAKEMUS

Suunnitelma-alueella kasvaa kuusivaltainen paikoin lahoppuustoinen varttunut lehtometsä, jossa on vanhoja lehmuksia. Alueelle on perustettu yksityinen Viehkanpään luonnonsuojelualue vuonna 2006 osana Keski-Karjalan lehtoverkostoa (METSO-ohjelma). Suojeluperusteena on vanhan lehtometsän ja siihen liittyvien nuorten lehtipuuvältaisten lehtipuukuvioiden suojeleminen.

Alue on maastonmuodoiltaan vaihtelevaa jyrkkine supparinteineen, joten hoidon toteutuskin on haastavaa. YSA-alueelle suunniteltiin hoitotoimia jo vuonna 2009, mutta ne jäivät osittain em. syystä toteuttamatta. Puustosta suurin osa on istutettua kuusikkoa, joka on noin 50-vuotias. Puustosta on kuusta 74 %, haapaa 10 %, mäntyä 6 %, rauduskoivua 5 %, harmaaleppää 3 %, raitaa 1 % ja metsälehmusta 1 %. Alueella kasvavien kahdeksan suurin lehmuksen rinnankorkeuslähpimitta vaihtelee arviolta 35-70 cm välillä. Lisäksi alueella on yksi suuri haapa, joka on yli 70 cm läpimitaltaan. Lehdon rehevyyttä ilmentäviä kasveja alueella ovat mm. lehtokuusama, näsiä, mustakonnanmarja, hiirenporras ja lehto-orvokki. Puuston nuoren iän takia lahoppuuston määrä on vähäinen.

Hoidon tavoitteena on vanhojen lehmusten elinvoimaisuuden säilyttäminen ja niiden mahdollisimman pitkän iän ja järeytymisen sekä uusiutumisen turvaaminen. Tavoitteena on myös alueella olevien lehtipuustoisten alueiden monipuolisen puulajiston ylläpito. Hoitotöiden seurauksena myös lehdon kenttäkerroksen kasvillisuudelle tulee lisää valoa, mikä parantaa lehtokasvillisuuden elinoloja. Tavoitteisiin pyritään kuusten varjostusta vähentämällä lehtipuustoisilta alueilta ja etenkin lehmusten latvusten ympäriltä.

Hoitotoimia tehdään kahdella kuviolla, noin 1,7 hehtaarin alalla. Hoitotoimet sisältävät alikasvoskuusten poistoa, puuston pienaukottamista ja harvennusta. Hoitotoimissa poistetaan vain kuusia ja mäntyjä, ellei puutavaran ajaminen edellytä muiden puiden vähäistä poistamista ajouralta. Tätä pyritään välttämään. Jyrkät maastonmuodot vaikeuttavat hoitotöiden toteutusta. Puiden kaatoa on mahdollista tehdä käytännössä vain metsurityönä. Kuviolla 7 ajokoneella ajoa pyritään välttämään muualla kuin alueen läpi kulkevalla vanhalla ajouralla, mutta tarvittaessa puut voidaan kuljettaa pois myös notkelmien kautta. Osa puusta jätetään lahoppuiksi alueelle. Hoitosuunnitelma ja työkohde on tallennettu SAKTI-tietojärjestelmään.

Työn käytännön toteutuksesta vastaa metsänomistajan toimeksiannosta metsuri/metsäpalveluyritys, ja toteuttajaa ohjeistetaan maastossa töiden aloittamisen yhteydessä maanomistajan toimesta.

POHJOIS-KARJALAN ELY-KESKUKSEN PÄÄTÖS

Pohjois-Karjalan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus hyväksyy Viehkanpään luonnonsuojelualueen hoitosuunnitelman ja myöntää luvan suunnitelman mukaisille toimille Viehkanpään luonnonsuojelualueella seuraavin ehdoin:

1. Toimenpiteet tulee toteuttaa metsäkeskuksen laatiman Viehkanpään luonnonsuojelualueen hoitosuunnitelman 2024-2028 mukaan, jonka ELY-keskus hyväksyy luonnonsuojelualueen rauhoitusmääräyksissä tarkoitetuksi hoitosuunnitelmaksi.
2. Lupaa voivat käyttää maanomistaja ja hänen toimeksi antamansa metsuri/metsäpalveluyritys.
3. Ennen töiden aloittamista maanomistaja ohjeistaa toteuttajaa ja sopii toimenpiteistä, mm. ajourien paikat.
4. Lupa tai sen kopio on pidettävä mukana alueella liikuttaessa.
5. Puiden kaato toteutetaan lintujen pesimäajan ulkopuolella välillä 1.8.-30.4.
6. Moottoriajoneuvon käyttö on sallittu vain poikkeustapauksessa, jos puiden ajo sitä ehdottomasti edellyttää.
7. Ajouria vältetään sijoittamasta eroosioherkkiin maaston kohtiin. Puiden ajo tehdään maan ollessa jäätyneenä ja hyvin kantavana.
8. Suojelualueella toimittaessa tulee muutoin noudattaa luonnonsuojelualueen rauhoitusmääräyksiä.
9. Tämä lupa on voimassa 31.12.2028 saakka.

PERUSTELUT

Viehkanpään luonnonsuojelualue (202809) on perustettu Pohjois-Karjalan ympäristökeskuksen päätöksellä 21.11.2006. Päätöksen mukaan alueella on kielletty mm. metsänhakkuu sekä muu kasvien tai niiden osien ottaminen tai vahingoittaminen sekä moottoriajoneuvolla liikkuminen muualla kuin alueen läpi kulkevaa tieuraa pitkin. Hoitosuunnitelman toimenpiteiden toteuttaminen edellyttää siten ELY-keskuksen poikkeamislupaa suojelualueen rauhoitusmääräyksistä. Päätöksessä sanotaan myös, että alueelle laaditaan tarvittaessa Pohjois-Karjalan ympäristökeskuksen hyväksymä hoitosuunnitelma, joka sisältää tarpeelliset toimet (mm. kuusen poisto lehmusten ympäristöstä) lehtoluontotyypin säilyttämiseksi.

Luonnonsuojelulain (9/2023) 54 §:n 1 momentin mukaan luonnonsuojelualueen rauhoitusmääräyksistä voidaan poiketa ELY-keskuksen luvalla, mikäli se on alueen hoidon ja käytön kannalta perusteltua eikä poikkeaminen vaaranna alueen perustamistarkoitusta. Suunnitellut hoitotoimet parantavat luonnonsuojelualueen luontotyyppien ja lajien (erityisesti lehmus) elinympäristöjen tilaa eivätkä heikennä alueen suojeluarvoja.

PÄÄTÖKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANOKELPOISUUS

Pohjois-Karjalan ELY-keskus on oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annettun lain (808/2019) 122 §:n 3 momentin 2 kohdan nojalla päättänyt, että tämä päätös voidaan panna täytäntöön lainvoimaa vailla olevana, sillä päätös on luonteeltaan sellainen, että se on pantava täytäntöön heti. Hoitotoimet on tehtävä maan ollessa jäässä ja toisaalta ennen lintujen pesimäaikaa, joten toimenpiteiden toteutusajankohta vuonna 2024 on lyhyt ja hoitotoimet on siten tärkeää käynnistää mahdollisimman nopealla aikataululla.

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

Luonnonsuojelulaki (9/2023) 54 §

Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019/) 122 §

Valtioneuvoston asetus elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuonna 2024 (1215/2023)

Pohjois-Karjalan ympäristökeskuksen päätös Viehkanpään luonnonsuojelualueen perustamisesta 21.11.2006 (PKA-2006-L-344-251)

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Itä-Suomen hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä.

7.3.2024

ASIAKIRJAN HYVÄKSYNTÄ

Tämä asiakirja on hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt Luonnonsuojeluasiantuntija Hanna Keski-Karhu ja ratkaissut Yksikön päällikkö Sirkka Hakalisto. Merkintä hyväksynnästä on viimeisellä sivulla.

Lisätietoja antaa luonnonsuojeluasiantuntija Hanna Keski-Karhu, puhelin 0295 026 051, sähköposti hanna.keski-karhu@ely-keskus.fi.

JAKELU

Päätös

Hakija/maanomistaja
Suomen metsäkeskus/Jukka Ruutiainen
(jukka.ruutiainen@metsakeskus.fi)

Tiedoksi

Suomen ympäristökeskus (kirjaamo@syke.fi)
Ympäristöministeriö (kirjaamo.ym@gov.fi)
Metsähallituksen Luontopalvelut/Maarit Similä (maarit.simila@metsa.fi)
Pohjois-Karjalan luonnonsuojelupiiri (pohjois-karjala@sll.fi)

LIITTEET

Valitusosoitus

SUORITEMAKSU

Maksutta